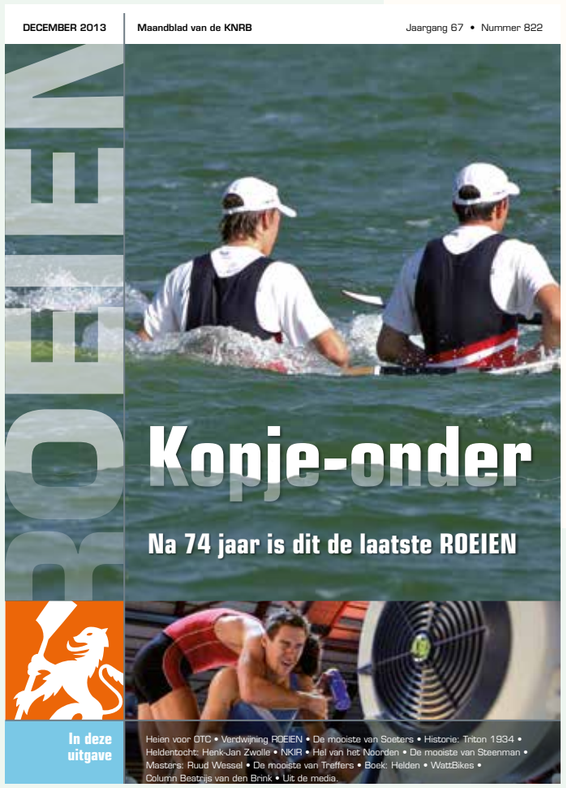
door Coen Eggenkamp

Waarom het blad Roeien moest verdwijnen

Een deel van de roeiwereld is ontstemd als eind oktober blijkt dat de roeibond stopt met het blad Roeien. Hierdoor is het Varsity Magazine het enig overgebleven landelijke roeiblad. Maar was deze beslissing wel onvermijdelijk? Varsity Magazine dook in deze kwestie en komt tot opvallende conclusies.

De cover van de allerlaatste editie van het blad Roeien, december 2013

Voor velen kwam de beslissing tot stoppen uit de lucht vallen. Vaste medewerkers die jaren hebben meegewerkt moeten het besluit via internet vernemen. Clubbladen met een katern in Roeien staan vol met negatieve reacties van bedroefde roeiers. In het novembernummer van Roeien legt commissaris Marketing & PR, Erik Kraak, in een interview uit wat de reden is. Volgens hem is het blad niet meer te handhaven omdat de vier verenigingen met een clubkatern in het bondsblad (het overgrote deel van de abonnees) overwegen te stoppen. De roeibond wil eigenlijk terug naar een uitgave van vier keer per jaar, maar een deel van de verenigingen ziet dat niet zitten. Zodoende blijven er te weinig abonnees over om nog quitte te draaien. Doorgaan op de oude manier blijkt vanwege onwil bij de verenigingen niet mogelijk. Die is zelfs zo sterk dat zelfs het argument om niet nog één jaar door te gaan tot het blad 75 jaar zou bestaan en er een WK in eigen land zou plaatsvinden, volgens Kraak niet opgaat.

Navraag bij de verenigingen levert echter een ander beeld op. Dat de verenigingen daarbij ook nog eens de schuld krijgen toegeschoven, valt vooral bij de afzonderlijke redacties in slechte aarde. Peter van der Sterren van De Loods (Het Spaarne): “In dat artikel suggereert Kraak dat er is gesproken met de verenigingen en dat is niet waar. Daarnaast en nog veel belangrijker, hij doet voorkomen dat de verenigingen een keuze hadden en zelf een glossy niet zagen zitten. Dat was niet zo. Het was slikken of stikken.”

Financiële reden?

Mailcorrespondentie tussen roeibond en de vier verenigingsbesturen eind juli vorig jaar laat zien dat Kraak het initiatief neemt. Hij laat weten dat Roeien in de huidige vorm financieel niet haalbaar is en dat hij op zoek is naar andere mogelijkheden. Eind september volgt een gedetailleerder aanbod van PR-medewerker Ronald Kooren. De financiële oorzaak komt in het interview met Kraak in Roeien echter slechts zijdelings aan bod met de mededeling dat het blad dit jaar nog maar net quitte heeft kunnen draaien.

Geconfronteerd met de meningen vanuit de vier verenigingen blijft Kraak echter bij zijn standpunt dat de hoofdoorzaak onwil van de verenigingen was. “De eerste contacten met de verenigingen hierover zijn al in een eerder stadium geweest, ruim voor die mailwisseling.” Wel zwakt hij zijn statement wat af. “Misschien gaat inderdaad het te ver te stellen dat ze er actief vanaf wilden, maar ze stonden er op zijn minst ambivalent tegenover. We constateerden in ieder geval dat er op de verenigingen twijfel was en weinig animo om door te gaan.”

Wie spreekt de waarheid?

Daar denken de vier verenigingen anders over. Dick van Nes, voorzitter van De Amstel (ook de vereniging van Kraak): “Nee, dat is niet waar. We stonden er niet ambivalent in. We hebben op De Amstel nooit een discussie gehad om Roeien op te zeggen, niet op een ALV en al helemaal niet tijdens een bestuursvergadering. Er waren wel eens leden die aangaven het blad niet te hoeven en we vonden ook dat er dingen moesten worden veranderd, zoals ons eigen katern in full-colour in plaats van zwart-wit. Maar wij wilden juist proberen om er weer meer verenigingen bij te betrekken in plaats van het af te stoten. Het kan zijn dat individuen van De Amstel hierover informeel met Erik hebben gesproken, maar als bestuur wilden we zeker niet van Roeien af.” Dick van der Laan, voorzitter van Het Spaarne, vult aan: “Ik denk dat Erik twee dingen door elkaar haalt. Ik heb wel eens met hem gesproken over het feit dat we over een aantal zaken ontevreden waren. Zo werden bijvoorbeeld verschijningsdata nog wel eens vooruit geschoven. Maar het is nooit ter sprake gekomen dat we wilden stoppen.
Het blijft in mijn ogen een strategische blunder. Als je de ambitie hebt om als bond te groeien, hoort daar een blad bij.” Ook voorzitter van Willem III, Jos Compaan, zegt van niets te weten. “Ik kan me dat absoluut niet herinneren. Alle correspondentie is via de email gegaan. We kregen enkel de keus voorgelegd tussen doorgaan met vier nummers per jaar of ophouden. We wilden het eerste, maar Erik vertelde ons dat dat wij de enige waren die dat wilden.” Iets dat opvallend genoeg ook Peter Reimer, redactielid van het Katern, van de vierde vereniging, Rijnland, meldt. “Wij zouden de enige zijn die instemmend op dat voorstel zijn ingegaan.”

Op veel verenigingen liggen stapels evenementennummers weg te rotten. Hier een stapel bij de Tilburgse studentenvereniging Vidar. - Beeld door Sybrand Treffers

Het is hier dus het woord van Kraak tegen het woord van de verenigingen, waarbij eerstgenoemde de schijn tegen heeft, aangezien de verenigingen onafhankelijk van elkaar eensgezind zijn in hun mening dat ze absoluut niet wilden stoppen. De enige andere mogelijkheid is dat zij het wel prima vonden dat de roeibond de beslissing nam, om zo discussies op de eigen vereniging te voorkomen. Iets dat ook in een intern beleidsdocument van de roeibond valt te lezen. Gezien de felheid van de reacties van de voorzitters lijkt dit echter niet waarschijnlijk. Daar kan echter weer tegenin worden gebracht dat op de voorzitter van Het Spaarne na, er op de Algemene Ledenvergadering, begin december, door niemand is geprotesteerd.

Oplage en advertenties

Maar wat is dan die financieel zwaarwegende reden om te stoppen? In de mail naar de verenigingen noemt Kraak vooral de teruglopende oplage en advertentie-inkomsten als oorzaak. Het beleidsdocument laat zien dat de losse oplage inderdaad daalde. 41 afzeggingen in vier jaar tijd (op een basis van 1600) wekken echter niet de indruk dat er sprake was van een acuut probleem.

De advertentie-inkomsten lopen halverwege 2013 flink achter bij de prognose en dat dat zal betekenen dat het blad over dat jaar verlies zal lijden. Opvallend genoeg gebeurt dat uiteindelijk – zoals nooit in de geschiedenis van het blad - niet. Het blad maakt over 2013 zelfs lichte winst. Hoe het in september dan zover achter kon lopen, is onduidelijk. Gek, omdat het evenementennummer, dat 77% van de advertentie-inkomsten oplevert, dan al lang en breed is uitgekomen.

Inhoud

In Roeien zegt Kraak dat het blad amper gelezen wordt. Dat zou echter niet door de inhoud komen, want hij stelt dat die de laatste jaren buiten kijf stond. Maar waarom leest men het blad niet meer? Een medewerker van het bondsbureau vertelt dat mails met opzeggingen juist vaak over de inhoud gingen. Het blad zou teveel op de Bosbaan zijn gericht. Dit komt ook terug in de reacties in de afzonderlijke verenigingskaternen. Zo schrijft Ferry Wieringa van Willem III in De Landtong dat ‘er soms zoveel foto’s met Aegon erop instonden dat het was alsof je geen roeiblad in handen had, maar de reclamefolder van deze grote verzekeraar’ en dat ‘er nooit eens kritisch werd doorgevraagd bij een coach’. Waarom geen enquête of lezersonderzoek? Dan had naar voren kunnen komen wat mensen graag wilden lezen. Kraak geeft toe dat dit wellicht onderzocht had kunnen worden, maar dat dit niet is gebeurd.

Overname?

Dat de snelheid van de beslissing gemiste kansen zorgt, blijkt ook uit het feit dat het blad wellicht overgenomen had kunnen worden. Het bedrijf Toprow en eerder Concept 2 toonden interesse. In dat geval had de roeibond er zelfs wat aan kunnen verdienen. Waarom dit niet is gedaan, blijft schimmig. Eigenaar Jasper Smink vertelt dat hij twee gesprekken heeft gehad met voormalig bureaumedewerker Ronald Kooren, maar daarna niets meer heeft vernomen. Kraak zelf zegt echter nooit op de hoogte te zijn geweest van dit aanbod. Later is een nieuw initiatief ontstaan, Roei!, dat momenteel moeite heeft met het vinden van voldoende aanmeldingen. Ook zij hadden het abonneebestand kunnen overnemen. De roeibond heeft nu op kosten van Roei! alsnog alle abonnees aangeschreven.

Evenementennummer en portal

Dan het alternatief. Kraak gaf in Roeien op alle kritiek aan dat hij graag wil benadrukken dat de evenementenspecial alle roeiers van Nederland bereikt. Verenigingen moesten het blad zelf verspreiden, wat ervoor zorgde dat er overal in Nederland enorme stapels met ongelezen bladen bleven staan. Van der Laan: “Het was ongehoord. Die bladen zijn voor de deur gedumpt. De ingang was geblokkeerd door pallets. We zijn ze zelf maar gaan verspreiden. Twee bestuursleden zijn er een weekend lang mee bezig geweest.” Op andere verenigingen liggen de bladen te verrotten. Ook op de inhoud is kritiek. “Bij veel verenigingen zijn sommige bestuursleden weggevallen, dat kan natuurlijk niet” aldus Compaan. Directeur van de roeibond, Monica Visser, reageert: “We hebben de verenigingen van te voren ingelicht, maar het klopt dat niet alles goed is gegaan. We noteren alles en volgend jaar zal het niet meer gebeuren.”

Ook het andere alternatief, de roeiportal www.roeien.nl, kent nodige opstartproblemen. Er verschijnt (nog) weinig nieuws en voor velen is het onduidelijk wat de bedoeling is. “Waarin dit moet verschillen van de site van de roeibond of van ‘NLroei’ is mij compleet onduidelijk” verwoordt Compaan het sentiment dat bij veel mensen leeft.

Stoppen onnodig

Terug naar ‘t blad. De belangrijkste vraag na dit alles lijkt te zijn waarom het allemaal zo snel heeft moeten gaan. Een echt dringende aanleiding lijkt niet te bestaan. Kraak zegt hierover: “We hadden door kunnen gaan, maar dan was het dood gebloed en dat wilden we voor zijn. Maar ik geef toe dat we niet tot het gaatje zijn gegaan om het blad te behouden.”

Varsity Magazine concludeert dan ook dat het onnodig was het blad te laten stoppen. Temeer daar Kraak aangeeft dat hij met bovenstaande kennis van zaken wellicht anders had besloten. “Uiteraard is de attitude van de verenigingen zwaarwegend geweest. Dit in combinatie met de andere factoren. Als alle verenigingen hadden aangegeven dat ze absoluut met het blad hadden willen doorgaan, had dat mogelijk tot een andere beslissing geleid.” Door knulligheid lijkt nu een einde te zijn komen aan lange historie. Oud hoofdredacteur Hans Perrée beschrijft de situatie elders in dit blad treffend: als volgend jaar toch was gebleken dat het blad inderdaad niet meer te handhaven viel, dan had het na 75-jaar tenminste op grootse wijze geëindigd kunnen worden.